

CONSILIUL MUNICIPAL ORHEI
DECIZIE

Nr. _____

Din _____

Cu privire la aprobarea raportului privind
executarea bugetului Primăriei
municipiului Orhei pentru semestrul I al anului 2023

În temeiul art.10, art.118-126 Cod Administrativ nr. 116 din 19.07.2018; art.14 alin.(2), lit.n³) din Legea privind administrația publică locală nr. 436- XVI din 28.12.2006, art.31, alin.(3), art.32, lit.f) și art.33 lit.o) și lit.p) din Legea privind finanțele publice locale nr.397 din 16.10.2003, art. 24, alin.(1), lit.e), art. 31, alin. (4) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014; examinând nota informativă prezentată,

CONSILIUL MUNICIPAL ORHEI DECIDE:

1. Se aprobă Raportul privind executarea bugetului Primăriei municipiului Orhei pentru semestrul I al anului 2023, după cum urmează:
  - 1.1. Executarea indicatorilor principali ai bugetului municipiului Orhei: venituri, cheltuieli, inclusiv cheltuielile de personal, soldul bugetului și sursele de finanțare, conform anexei nr.1;
  - 1.2. Executarea părții de venituri a bugetului municipiului Orhei, conform anexei nr.2;
  - 1.3. Executarea resurselor și cheltuielilor a bugetului municipiului Orhei conform clasificăției funcționale și pe programe, conform anexei nr.3;
  - 1.4. Executarea veniturilor colectate de către instituțiile bugetare finanțate din bugetul municipiului Orhei, conform anexei nr.4;
  - 1.5. Executarea efectivului - limită de personal pentru instituțiile finanțate de la bugetul municipiului Orhei, conform anexei nr.5.
2. Pentru informarea locuitorilor municipiului Orhei, prezenta decizie se plasează pe pagina oficială a Primăriei municipiului Orhei în rețeaua Internet www.orhei.md precum și se afișează pe panoul informațional.
3. Prezenta decizie intră în vigoare la data includerii acesteia în Registrul de Stat al actelor locale, va fi adusă la cunoștința persoanelor vizate și poate fi atacată în Judecătoria Orhei în termen de 30 zile de la data comunicării.
4. Controlul asupra executării prezentei decizii revine primarului municipiului Orhei.

Primarului municipiului Orhei
Viceprimarul municipiului Orhei
Viceprimarul municipiului Orhei
Contabil șef
Secretar al Consiliului Municipiului Orhei
Specialist principal

Pavel VEREJANU
Cristina COJOCARI
Valerian CRISTEA
Anastasia ȚURCAN
Grigore MÎRA
Alina TRUSOVSCAIA

Autor:

Specialist principal

Iana ROGOJA

NOTĂ INFORMATIVĂ
la Decizia consiliului Municipal
nr. _____ din _____ 2023

Cu privire la aprobarea raportului privind executarea bugetului Primăriei municipiului Orhei pentru semestrul I al anului 2023

Analiza factorilor care au influențat modificarea părții de venituri a bugetului pentru anul 2023 în comparație cu nivelul aprobat

Partea de venituri a bugetului pentru anul 2023 a fost aprobată în sumă totală de 142 962,0 mii lei, pe parcursul anului bugetar au fost efectuate modificări prin precizarea părții de venituri a bugetului prin următoarele decizii ale Consiliului municipal Orhei:

- Decizia nr. 1.12 din 26.01.2023 Cu privire la modificarea deciziei nr.12.8 din 09.12.2022,
- Decizia nr. 2.3 din 03.03.2023 Cu privire la modificarea deciziei nr.12.8 din 09.12.2022,
- Decizia nr. 3.15 din 07.04.2023 Cu privire la modificarea deciziei nr.12.8 din 09.12.2022,
- Decizia nr. 4.11 din 16.05.2023 Cu privire la modificarea deciziei nr.12.8 din 09.12.2022,
- Decizia nr. 5.4 din 05.06.2023 Cu privire la modificarea deciziei nr.12.8 din 09.12.2022,
- Decizia nr. 6.3 din 27.06.2023 Cu privire la modificarea deciziei nr.12.8 din 09.12.2022,

Nivelul precizat a părții de venituri a bugetului în urma modificărilor operate constituind 155 354,4 mii lei, ceea ce prezintă o majorare față de nivelul aprobat în valoare de 12 392,40 mii lei. La majorarea nivelului precizat a părții de venituri au influențat următorii factori:

- *Donații voluntare (144)* - au influențat o creștere a nivelului precizat a părții de venituri a bugetului cu 5 000,0 mii lei, din care:
  - Donații voluntare pentru cheltuieli curente din surse externe pentru instituțiile bugetare (144124) – 5 000,0 mii lei au fost acordate pentru finanțarea programului în domeniul social prin acordarea indemnizației pentru copii, în conformitate cu prevederile Regulamentului corespunzător aprobat prin decizia Consiliului municipal Orhei nr. 4.21 din 07.06.2022, cu modificările corespunzătoare.
- *Impozit pe venitul persoanelor fizice (1111)* – a influențat o creștere a nivelului precizat a părții de venituri a bugetului cu 3 118,4 mii lei. Influența majoră care a dus la creșterea nivelului precizat a Impozitul pe venitul persoanelor fizice spre plată/achitat (111121) – 2 923,9 mii lei.
- *Transferuri primite între bugetul de stat și bugetele locale (191)* - au influențat o creștere a nivelului precizat a părții de venituri a bugetului cu 1 722,0 mii lei, din care:
  - Transferuri capitale primite cu destinație specială între instituțiile bugetului de stat și instituțiile bugetelor locale de nivel I (191420) – 1 722,0 mii lei, cheltuieli necesare implementării proiectului nr. C21492DL „Proiect de dezvoltare locală” și anume „Lucrări de reparație capitală a blocului cantină, gestionat de către I.P. Liceul Teoretic „O. Ghibu” localizat în mun. Orhei”;
- *Impozite și taxe pe mărfuri și servicii (114)* – au influențat o creștere a nivelului precizat a părții de venituri 1 400,0 mii lei, influența majoră a având-o *taxa pentru patenta de întreprinzător* (114522) cu o majorare a nivelului precizat de 500,0 mii lei și *taxa pentru extragerea mineralelor utile* (114612) cu o majorare de 900,0 mii lei.
- *Renta (1415)* - a influențat o creștere a nivelului precizat a părții de venituri a bugetului cu 256,0 mii lei. Majorarea a fost influențată de creșterea nivelului precizat la Arenda

terenurilor cu altă destinație decât cea agricolă încasată în bugetul local de nivelul I (141533);

- *Comercializarea mărfurilor și serviciilor de către instituțiile bugetare (1423)* – au influențat o creștere a nivelului precizat a părții de venituri a bugetului cu 733,2 mii lei. Majorarea a fost influențată de creșterea nivelului precizat a:
  - încasărilor de la prestarea serviciilor cu plată (142310) –543,2 mii lei, unul din factorii majori care au dus la creșterea încasărilor este modificarea normei financiare pentru alimentarea copiilor stabilită conform Ordinului Comun a Educației și Cercetării nr. 1310 din 28.12.2022 cu privire la normele financiare pentru alimentarea copiilor/elevilor din instituțiile de învățământ;
    - încasărilor serviciile comunale aferente încăperilor date în chirie (142320) – 190,0 mii lei;
- *Taxe și plăți administrative (1422)* - a influențat o creștere a nivelului precizat a părții de venituri a bugetului cu 93,6 mii lei. Majorarea a fost influențată de creșterea nivelului precizat la plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniul public încasat în bugetul local de nivelul I (142252);
- *Transferuri primite între bugetele locale în cadrul unei unități administrativ-teritoriale (193)* au influențat o creștere a nivelului precizat a părții de venituri a bugetului cu 59,2 mii lei, dintre care:
  - Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetele locale de nivelul II și bugetele locale de nivelul I în cadrul unei unități administrativ-teritoriale (193111) au influențat o creștere cu 38,8 mii lei, conform Deciziei Consiliului Raional Orhei nr.2.4.1 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare” pentru restituirea venitului ratat a Î.M ”Hotel Codru” în perioada prestării serviciilor de cazare pentru personalul medical din IMSP Spitalul Raional Orhei (aprilie-mai 2020), antrenat în tratamentul persoanelor infectate cu COVID-19.
  - Transferuri capitale primite cu destinație specială între instituțiile bugetelor locale de nivelul 2 și instituțiile bugetelor locale de nivelul 1 în cadrul unei unități administrativ-teritoriale (193420) au influențat creșterea nivelului precizat a părții de venituri cu 20,4 mii lei, primite de la Liceul Teoretic ”Onisifor Ghibu” pentru acoperirea cheltuielilor serviciilor de responsabil tehnic în cadrul ”Proiectului de dezvoltare locală” Lucrări de reparație capitale a blocului cantina, gestionat de către IP Liceul Teoretic Onisifor Ghibu.

Analiza factorilor care au influențat nivelul executării părții de venituri a bugetului pentru anul 2023 în comparație cu nivelul precizat

Pe parcursul semestrului I al anului 2023 partea de venituri a bugetului a înregistrat suma totală de 80 530,7 mii lei, ceea ce reprezintă o îndeplinire față de nivelul veniturilor precizate în cote procentuale de 51,8 %. Raportând nivelul de executare la nivelul scontat de 50% pentru semestru I a anului, constatăm o creștere față de nivelul scontat în mărime de 1,8 %, ceea ce constituie 2 853,5 mii lei.

Factorii care au influențat executarea părții de venituri peste nivelul scontat pentru semestrul I a anului, sunt:

- *Transferurile primite între bugetul de stat și bugetele locale (191)* – a înregistrat o executare de 56,5 % față de nivelul precizat, ceea ce reprezintă o îndeplinire față de nivelul scontat cu 6,5% în cote procentuale și 4 631,7 mii lei în expresie financiară. La înregistrarea acestui rezultat a influențat următorul factor:
  - Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul I pentru învățământul preșcolar, primar, secundar general, special și componenta (extrașcolar) (191211) care a înregistrat o executare de 57,6%, ceea ce reprezintă o îndeplinire față de nivelul scontat cu 7,6% în cote procentuale și 4 531,0 mii lei în expresie financiară;
- *Renta (1415)* - a înregistrat o executare de 87,7% față de nivelul precizat, ceea ce reprezintă o îndeplinire față de nivelul scontat cu 37,7% în cote procentuale și 819,9 mii lei în expresie financiară;

Pe lângă factorii care au înregistrat un nivel de executare mai mare decât nivelul scontat pentru semestrul I a anului, la *Donații voluntare pentru cheltuieli curente din surse externe pentru instituțiile bugetare (144124)* în perioada semestrului I a anului nu au fost înregistrate venituri din donații, acest fapt se datorează planificării încasărilor pentru semestrul II a anului. Lipsa încasărilor la donații a dus la executarea sub nivelul scontat cu 2 500,0 mii lei.

Analiza factorilor care au influențat nivelul executării părții de venituri a bugetului pentru semestrului I al anului 2023 în comparație cu nivelul executării pentru semestrul I al anului 2022

Analizând executarea părții de venituri a bugetului în semestrul I al anului 2023 în comparație cu semestrul I al anului 2022, constatăm o creștere a veniturilor cu 19,0 % ceea ce constituie 12 855,2 mii lei. Totodată au fost mai mulți factori care au influențat atât pozitiv cât și negativ la executarea părții de venituri în comparație cu anul precedent, din care:

- *Total transferuri primite în cadrul bugetului public național (19)* - a înregistrat o creștere față de anul precedent în sumă de 9 925,7 mii lei sau în cote procentuale o creștere de 32,7 %;
- *Impozitul pe venitul persoanelor fizice (1111)* – a înregistrat o creștere față de anul precedent în sumă de 4 280,0 sau în cote procentuale o creștere de 13,7 %, acest fapt se datorează:
  - Impozitului pe venitul reținut din salariu (111110) care a înregistrat o creștere față de anul precedent în sumă de 4 279,9 mii lei sau în cote procentuale o creștere de 20,9 %;
- *Renta (1415)* - a influențat o creștere a nivelului executat față de anul precedent cu 811,5 mii lei, sau 74,1 %. Factorul care a influențat creșterea nivelului executat, este Arenda terenurilor cu altă destinație decât cea agricolă încasată în bugetul local de nivelul I (141533) cu o executare de 74,2% față de nivelul scontat.
- *Comercializarea mărfurilor și serviciilor de către instituțiile bugetare (1423)* – a înregistrat o creștere față de anul precedent în sumă de 593,3 mii lei sau în cote procentuale o creștere de 29,5 %;
- *Taxa pentru extragerea mineralelor utile (114612)* – a influențat la înregistrarea creșterii nivelului executat față de anul precedent în sumă de 384,6 mii lei. Începând cu anul 2023 datorită modificărilor la Legea nr.397 din 16.10.2003 privind finanțele publice locale, aprobate prin Legea nr.356 din 29.12.2022 privind modificarea unor acte normative, s-a

stabilit ” defalcări de la taxa pentru extragerea mineralelor utile în proporție de 50% din volumul total colectat pe teritoriul unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi din componența municipiului”;

Pe lângă factorii care au influențat pozitiv la majorarea veniturilor executate în semestrul I al anului 2023 în comparație cu nivelul veniturilor executate în semestrul I al anului 2022, sunt și factori care au avut un impact negativ, din care:

- *Donații voluntare (144)* în perioada semestrului I al anului nu au fost înregistrate venituri din donații, acest fapt a dus la micșorarea nivelului executat al veniturilor față de anul precedent în sumă de 3 184,0 mii lei.

Partea de Cheltuieli

Analiza factorilor care au influențat modificarea părții de cheltuieli a bugetului pentru semestrul I al anului 2023 în comparație cu nivelul aprobat

Partea de cheltuieli a bugetului pentru semestrul I al anului 2023 a fost aprobată în sumă totală de 143 056,4 mii lei, pe parcursul anului bugetar au fost efectuate modificări prin precizarea părții de cheltuieli a bugetului, în urma modificărilor operate nivelul precizat a părții de cheltuieli constituind 169 171,7 mii lei, ceea ce prezintă o majorare față de nivelul aprobat în valoare de 26 115 ,3 mii lei. La majorarea nivelului precizat a părții de cheltuieli au influențat următorii factori:

- Modificarea (prin majorare) a părții de venituri a bugetului în baza deciziilor Consiliului municipal Orhei.
- Distribuirea mijloacelor din soldul de mijloace bănești formate în urma executării bugetului pentru anul 2022.

Mijloacelor repartizate în urma creșterii nivelului precizat al părții de venituri a bugetului și din soldul de mijloace bănești formate în urma executării bugetului pentru anul 2022, au fost stabilite în dependență de prioritățile bugetare, necesitățile instituțiilor aflate în gestiune, dinamica prețurilor și/sau tarifelor la servicii și/sau bunuri, obiectivele stabilite pentru realizarea lucrărilor de reparație capitală și investiții capitale.

Astfel, conform clasificăției funcționale și pe programe s-a înregistrat următoarele modificări a nivelului precizat a părții de cheltuieli a bugetului:

- *Servicii în domeniul economiei (04)* a înregistrat o dinamică pozitivă a nivelului precizat a părții de cheltuieli în sumă totală de 9 932,1 mii lei;
- *Învățământ (09)* a înregistrat o dinamică pozitivă a nivelului precizat a părții de cheltuieli în sumă totală de 8 963,4 mii lei, din care:
  - *Educație timpurie (8802)* – 7 221,0 mii lei, având în vedere necesitatea acoperirii:
    - Reparații capitale ale clădirilor - 5 540,3 mii lei;
    - Cheltuielilor pentru asigurarea alimentației copiilor – 562,7 mii lei;
    - Procurarea materialelor de construcție – 532,9 mii lei;
    - Cheltuielilor pentru realizarea lucrărilor de reparație capitală a construcțiilor speciale - 295,0 mii lei;
    - Procurarea mașinilor și utilajelor – 116,4 mii lei;
    - Construcții speciale în curs de execuție – 52,4 mii lei;

Suplimentar la modificările părții de cheltuieli la instituțiile de educație timpurie s-au efectuat modificări prin redistribuirea alocațiilor financiare de la cheltuielile precizate pentru asigurarea alimentației copiilor, pentru acoperirea datoriei pentru consumul de gaze naturale – în

sumă totală de 1 075,0 mii lei. Redistribuirea alocațiilor a fost necesară având în vedere că Transferurile curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul I pentru învățământul preșcolar, primar, secundar general, special și componenta (extrașcolar) (191211) nu acoperă cheltuielile pentru asigurarea cu resurse termoeenergetice, iar în urma solicitărilor Autorității Executive adresate Ministerului Finanțelor nu au fost alocate mijloace suplimentare în acest scop.

- *Învățământ liceal (8806)* – 1 742,4 mii lei, pentru executarea lucrărilor de reparație capitală a blocului cantină, gestionat de către I.P. Liceul Teoretic „O. Ghibu” localizat în mun. Orhei;
- *Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale (06)* a înregistrat o dinamică pozitivă a nivelului precizat a părții de cheltuieli în sumă totală de 7 278,0 mii lei, din care Iluminare stradală (7502) – 7 278,0 mii lei;
- *Protecția socială (10)* a înregistrat o creștere a nivelului precizat a părții de cheltuieli în sumă totală de 5 526,4 mii lei, din care 5 000,0 mii lei – pentru acordarea indemnizației pentru copii și 526,4 mii lei pentru acordarea ajutorului material din Fondul de Rezervă a Consiliului municipal Orhei;

Concomitent cu modificările aprobate care au dus la majorarea părții de cheltuieli precizate, la *Servicii de stat cu destinație generală (01)* modificările aprobate au dus la diminuarea nivelului precizat cu 5 584,6 mii lei. Principalul factor care a dus la diminuarea părții de cheltuieli este modificarea nivelului precizat la *Domenii generale de stat (08)* în sumă de 5 523,8 mii lei, din care: *Gestionarea fondurilor de rezervă și de intervenție (0802)* – 526,4 mii lei și *Acțiuni cu caracter general (0808)* – 5 880,0 mii lei.

1.1.1. Analiza factorilor care au influențat executarea părții de cheltuieli a bugetului pentru semestrul I anul 2023 în comparație cu nivelul precizat

Pe parcursul semestrului I al anului 2023 partea de cheltuieli a bugetului a înregistrat suma totală de 66 098,8 mii lei, ceea ce reprezintă o îndeplinire față de nivelul cheltuielilor precizate în cote procentuale de 39,1 %. Raportând nivelul de executare la nivelul scontat de 50% pentru semestrul I a anului, constatăm o neîndeplinire a cheltuielilor față de nivelul scontat în mărime de 10,9 %, ceia ce constituie 18 487,1 mii lei.

Factorii principali care au influențat la executarea părții de cheltuieli sub nivelul scontat sunt:

- *Servicii în domeniul economiei (04)* a înregistrat o neîndeplinire a cheltuielilor față de nivelul scontat în mărime de 24,7 %, ceia ce constituie 9 453,8 mii lei;
- *Servicii de stat cu destinație generală (01)* a înregistrat un nivel de îndeplinire a cheltuielilor cu semnul (-) minus în sumă de 195,8 mii lei, fapt cauzat de executarea cheltuielilor la *Acțiuni cu caracter general (0808)* cu semnul (-) minus în sumă de 6 379,1 mii lei. Nivelul de îndeplinire a cheltuielilor la *Servicii de stat cu destinație generală (01)* a cauzat neîndeplinirea părții de cheltuieli față de nivelul scontat în mărime de 4 364,8 mii lei.
- *Protecția socială (10)* a înregistrat o neîndeplinire a cheltuielilor față de nivelul scontat în mărime de 42,7 %, ceia ce constituie 2 400,6 mii lei;
- *Învățământ (09)* a înregistrat o neîndeplinire a cheltuielilor față de nivelul scontat în mărime de 2,3 %, ceia ce constituie 1 645,8 mii lei, din care:
  - *Învățământ liceal (8806)* – a înregistrat o neîndeplinire a cheltuielilor față de nivelul scontat în mărime de 49,3 %, ceia ce constituie 859,7 mii lei. Conform nivelului precizat au fost planificate cheltuieli pentru executarea lucrărilor de reparație capitală a blocului cantină, gestionat de către I.P. Liceul Teoretic „O. Ghibu” localizat în mun. Orhei,

datorită faptului că conform contractului încheiat lucrările urmează a fi executate în termen de până la 31.12.2023, cheltuielile respective sunt preconizate pentru executare pe parcursul anului 2023;

- *Educație timpurie (8802)* - a înregistrat o neîndeplinire a cheltuielilor față de nivelul scontat în mărime de 1,7 %, ceea ce constituie 1 006,2 mii lei.

1.2.3 Analiza factorilor care au influențat nivelul executării părții de cheltuieli a bugetului pentru semestrul I al anului 2023 în comparație cu nivelul executării pentru semestrul I al anului 2022

Analizând executarea părții de cheltuieli a bugetului pe semestrul I al anului 2023 în comparație cu semestrul I al anului 2022, constatăm o majorare a cheltuielilor cu 10 715,9 mii lei. Factorii principali care au influențat la majorarea cheltuielilor sunt:

- *Învățământ (09)* – a înregistrat o creștere a cheltuielilor executate în anul 2023 față de nivelul executat al anului precedent cu **6 076,4 mii lei**, din care:
  - *Educație timpurie (8802)* - a înregistrat o creștere a cheltuielilor executate în anul 2023 față de nivelul executat al anului precedent cu 4 912,1 mii lei, această creștere este cauzată de faptul că în anul 2023 au fost înregistrate creșteri la cheltuielile salariale și resursele termoengetice au suferit scumpiri.
  - *Educația extrașcolară și susținerea elevilor dotați (8814)* – concomitent cu devierea cheltuielilor în comparație cu anul precedent înregistrată la Instituțiile de educație timpurie, cheltuielile Instituțiilor de învățământ extrașcolar au înregistrat comparativ cu anul precedent cheltuieli mai mari cu 1 152,8 mii lei.
- *Servicii în domeniul economiei (04)* – în semestrul I anul 2023 s-au executat cheltuieli în sumă 9649,2 mii lei, comparativ cu cheltuielile executate în semestrul I anul 2022 care au înregistrat un nivel de 5909,5 mii lei, respectiv cheltuielile executate pe parcursul anului 2023 sunt mai mari decât în anul 2022 cu **3 739,7 mii lei**.
- *Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale (06)* a înregistrat cheltuieli în anul 2023 comparativ cu anul 2022 mai mari cu **5 817,0 mii lei**, din care:
  - *Iluminare stradală (7505)* – a înregistrat cheltuieli mai mari față de anul precedent cu 1399,6 mii lei, acest fapt se datorează majorării tarifelor pentru energia electrică. Concomitent în cadrul aceleiași categorii cheltuielile înregistrate de *Dezvoltarea gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale (7502)* a înregistrat cheltuieli mai mici comparativ cu anul precedent cu 4 417,4 mii lei;
- Concomitent la *Servicii de stat cu destinație generală (01)* cheltuielile în perioada semestrului I a anului 2023 au înregistrat o diminuare față de aceeași perioadă a anului precedent în sumă de **5 452,4 mii lei**. modificările aprobate au dus la diminuarea nivelului precizat cu 5 584,6 mii lei. Principalul factor care a dus la diminuarea părții de cheltuieli este nivelul executat la *Acțiuni cu caracter general (0808)*.

Contabil șef

Anastasia ȚURCAN

Specialist principal

Iana ROGOJA